

Natalya DUHIIENKO,
Ph.D., Associate Professor,
Department of International Economics, natural resources and
economy of international tourism
Zaporizhzhia National University, Ukraine
Angelina ZAITSEVA,
bachelor's student,
educational program «Hotel and restaurant business»
Zaporizhzhia National University, Ukraine

MODERN DEVELOPMENT OF MANAGEMENT IN UKRAINE

Abstract. This study is devoted to the analysis of the modern development of management in Ukraine. Focusing on different aspects of this problem, the study includes an overview of key trends and innovations in governance in the country. The influence of global and local factors on the development of management, as well as the challenges facing Ukrainian managers in modern conditions, are taken into account. The study reveals strategies and approaches to solving problems arising in the process of management in Ukrainian organizations, in particular in the context of the development of innovative technologies and digital transformation. The research findings will help to understand the current state and prospects of management development in Ukraine and to determine strategies for further successful activities in this area.

Keywords. Management, Ukraine, development, trends,

Наталя ДУГІЄНКО,
канд. екон. наук, доцент, доцента кафедри міжнародної економіки,
природних ресурсів та економіки міжнародного туризму
Запорізький національний університет, Україна
ORCID 0000-0002-4551-5548
dugienkonata@ukr.net
Юлія ЦЕЛУЙКО,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
Запорізький національний університет, Україна
ORCID 0009-0004-9476-0031
juliatseluyko078@gmail.com;

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ТУРИСТИЧНУ ІНДУСТРІЮ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Анотація. Проаналізовано вплив глобалізації на туристичну індустрію, розглянуто як переваги, так і недоліки цього явища. Глобалізація принесла значні зміни у туристичну сферу, розширивши доступ до нових ринків та культур, сприяючи розвитку інфраструктури та підвищенню конкурентоспроможності. Однак, разом з перевагами приходять і виклики. Наприклад, стандартизація послуг може призвести до втрати унікальності культурних об'єктів і традиційних витоїв. Додатково, глобальні проблеми, такі як екологічні проблеми та нерівність, також мають вплив на туризм. Розуміння цих аспектів дозволить розробити стратегії, спрямовані на максимізацію позитивних аспектів глобалізації в туристичній індустрії та мінімізацію її негативних наслідків.

Ключові слова: глобалізація, світове господарство, переваги та недоліки.

Актуальність теми. Актуальність дослідження обумовлена тим, що має велике значення для менеджменту в туристичній сфері. Глобалізація відкриває безліч можливостей для розвитку бізнесу, таких як збільшення потоку туристів за рахунок зростання міжнародних зв'язків та рекламних можливостей через Інтернет. Компанії

мають змогу розширювати свої ринки, пропонуючи послуги на світовому рівні та привертаючи нових клієнтів з усього світу. Також, глобалізація вносить виклики та недоліки для менеджменту туристичних компаній. Зміна потреб споживачів, конкуренція на міжнародному рівні та вимоги щодо стандартів обслуговування можуть стати проблемою для бізнесу. Менеджмент повинен бути гнучким та адаптивним до змін у міжнародному середовищі, розробляючи стратегії маркетингу, підтримки якості та управління ризиками.

Особливу увагу слід звернути на роль культурного менеджменту в умовах глобалізації. Збереження та просування місцевої культурної спадщини стає важливим завданням для туристичних підприємств у зусиллях збалансувати глобальні стандарти та унікальність місцевого досвіду для задоволення потреб сучасних туристів.

Постановка завдання. Дослідити вплив глобалізації на туристичну індустрію, аналізуючи як переваги, так і недоліки цього явища з метою розробки рекомендацій щодо оптимізації розвитку туризму в умовах глобальних змін.

Результати дослідження. Глобалізація позитивно впливає на туристичну індустрію, забезпечуючи збільшення потоку туристів, розвиток інфраструктури та розширення можливостей для міжнародної співпраці. Однак разом з цим вона приносить і ряд негативних наслідків, таких як стандартизація послуг, втрата унікальності культурних об'єктів і збільшення негативного впливу на довкілля. Таким чином, важливо розробити стратегії, спрямовані на максимізацію позитивних аспектів глобалізації та мінімізацію її негативних наслідків у сфері туризму.

Глобалізація – це взаємодія між країнами, що охоплює економіку, політику і культуру у всьому світі. Науково-технічна революція, зокрема розвиток світової інформаційної системи та Інтернету, є основними драйверами цього процесу, сприяючи миттєвому спілкуванню та безперешкодному обміну інформацією.

Розвиток міжнародного ринку послуг відображає прояв глобалізації та став значним сектором світової економіки. Ця тенденція стала типовою для більшості країн світу через інтеграційні та глобалізаційні процеси. Практика підтверджує, що сфера послуг є однією з найвагоміших і найшвидше зростаючих складових світової економіки. У розвинених країнах більше 70% ВВП становить сфера послуг, а більше 60% робочої сили працює у цьому секторі. Глобалізацію світового господарства зумовили такі взаємопов'язані фактори:

- зміни у структурі, практиці та логіці глобальної економіки призвели до виникнення нового підходу до міжнародного поділу праці. Цей підхід не лише впливає на баланс економічної потужності між країнами та регіонами за рахунок використання різних переваг, таких як географічне положення, доступність енергії, сировини, робочої сили та ринків збуту, але також створює підґрунтя для формування економічної, а в подальшому – і політичної багатополарності світу;

- інтернаціоналізація фінансів: міжнародна інтеграція фінансів ілюструється введенням єдиної європейської валюти, уніфікацією світового валютного ринку, роботою міжнародних банківських мереж і залежністю фінансових систем багатьох країн від коливань на світових фондових ринках;

- нові інформаційні і технологічні системи: нова глобальна інформаційно-орієнтована економіка надає перевагу здійсненню технологічних проривів у розвитку за рахунок упровадження технологій ноу-хау, при цьому єдиний інформаційний простір робить кордони держав «прозорими», а процес глобалізації – незворотним;

- зростання конкуренції.

Однією з причин гомогенізації міжнародного споживчого ринку є поширення масової культури, яка спричиняє популярність використання однакових продуктів, таких як автомобілі, побутова техніка, мобільні телефони, засоби гігієни, іграшки тощо, а також

споживання однакових видів послуг, таких як ресторани, кінофільми, музика і література, відпочинок на дискотеках, у барах, туризм. Це призводить до стандартизації та проникнення цих продуктів і послуг у всі сфери життя і регіони світу.

Остання чверть XX століття – поч. XXI відзначилися швидким ростом туризму, що перетворила його на глобальне явище. Незважаючи на світовий масштаб, туризм залишається регіональним і національним з точки зору змістового наповнення. Туристична індустрія, надаючи стандартизовані послуги відпочинку та обслуговування, використовує природні відмінності регіонів і унікальність культур етнічних груп і місцевих спільнот як основний мотив подорожей. У світовій економічній практиці складно знайти іншу сферу діяльності, яка одночасно сприяла б глобалізації економіки та розвитку регіональних галузей [2].

Фактори, які призводять до формування глобалізаційних процесів:

- зростання інтернаціоналізації, що призводить до поглиблення співробітництва між країнами та збільшення їх взаємозалежності;

- науково-технічний прогрес, який включає в себе появу інформаційних технологій, що радикально змінюють соціально-економічні відносини, переносять організаційно-економічні відносини на новий технічний рівень;

- загострення загальних проблем для всіх людей та країн світу, які є важливими для збереження та розвитку людської цивілізації.

Доцільно також виокремити характеристики глобалізації:

- зростання взаємозалежності та взаємопроникнення національних економік, утворення міжнародних виробничих комплексів поза межами країн;

- фінансова глобалізація, яка виражається у зростанні фінансової єдності та взаємозалежності фінансово-економічних систем усіх країн;

- обмеження можливостей національних держав у формуванні незалежної економічної політики;

- розширення обсягів міжнародного обміну та інтенсифікація процесів переміщення товарів, капіталу та робочої сили;

- створення міжнародних інституцій для регулювання глобальних проблем;

- тенденція світової економіки до уніфікації стандартів, цінностей та принципів функціонування [1].

Глобалізація є неухильним процесом на планетарному рівні, який має як позитивні, так і негативні наслідки. Позитивний вплив глобалізації важко переоцінити: вона розширює можливості для людства, дозволяє більш повно враховувати всі аспекти його життя та створює умови для гармонії. Глобалізація світової економіки становить суттєву базу для вирішення загальних проблем людства.

Серед позитивних наслідків (переваг) глобалізаційних процесів варто вказати такі: глобалізація сприяє поглибленню спеціалізації і міжнародного поділу праці; економія на масштабах виробництва, що потенційно може призвести до скорочення витрат і зниження цін, а, отже, до економічного зростання; вииграш від вільної торгівлі; можливість для країн мобілізувати значний об'єм фінансових ресурсів; створення серйозної основи для вирішення загальних проблем людства, що обумовлено об'єднанням зусиль світової спільноти.

Щодо негативних наслідків глобалізації, то варто зазначити, що великі країни або окремі особи отримують основну частину переваг. Несправедливий розподіл благ від глобалізації створює загрозу конфліктам на регіональному, національному та міжнародному рівнях. Умови глобалізації можуть призводити до руйнівного впливу: розпад традиційних зв'язків всередині країни, деградація неконкурентоспроможних підприємств, загострення соціальних проблем [3].

Висновки. Вплив глобалізаційних процесів на міжнародний туризм у світі зростає, що пов'язано з розширенням внесків міжнародного туризму в платіжний баланс країни, забезпечення зайнятості населення, сприянням диверсифікації економіки, а також раціональному використанню рекреаційних ресурсів.

Міжнародний туристський бізнес буде й далі видозмінюватися, розширюватися й перетворюватися. В епоху глобалізації ринки стали нестійкими. Те, що сьогодні з успіхом працює, може зовсім не працювати в майбутньому. Перед тим як приступити до створення нового турпродукта або послуги, почати роботу із залучення нових туристів або збереженню старих клієнтів, туристські центри, як ті, які тільки вирішили вийти на ринок міжнародного туризму, так й активно працюючі на ньому, повинні знайти час для перегляду своїх програм просування у бік стратегічного маркетингу.

Список використаних джерел

1. Глобалізація економічного розвитку. URL: <https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/13904>
2. Зайцева В.М., Корнієнко О.М. Міжнародний туризм та глобалізація в сучасному світі. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. №2(8). С.55-65. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/zajceva2.htm
3. Харкевич Т. Глобалізація в Україні: позитивні та негативні наслідки. *Universe*. 2021. URL: https://refs.co.ua/53173-Globalizaciya_polozhitel_nye_i_otricatel_nye_effekty.html

Natalya DUHIIENKO,
Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Department of International Economics,
Natural resources and economy of international tourism
Zaporizhzhia National University, Ukraine
Yulia TSELUYKO,
bachelor's student,
educational program "Hotel and restaurant business"
Zaporizhzhia National University, Ukraine

**IMPACT OF GLOBALIZATION ON THE TOURISM INDUSTRY:
ADVANTAGES AND DISADVANTAGES**

Abstract. This article analyzes the impact of globalization on the tourism industry, looking at both the advantages and disadvantages of this phenomenon. Globalization has brought significant changes to the tourism industry, expanding access to new markets and cultures, contributing to infrastructure development and increasing competitiveness. However, along with the benefits come challenges. For example, the standardization of services may lead to the loss of the uniqueness of cultural objects and traditional origins. Additionally, global issues such as environmental issues and inequality also have an impact on tourism. Understanding these aspects will allow developing strategies aimed at maximizing the positive aspects of globalization in the tourism industry and minimizing its negative consequences.

Keywords: globalization, world economy, advantages and disadvantages.